

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 12 listopada 2025 r.

Poz. 6304

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IFIII.4131.1.99.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 31 października 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) i art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907 i 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XX/148/2025 Rady Gminy Porąbka z dnia 2 października 2025 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części Gminy Porąbka – sołectwa Kobiernice – część 1.

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 ustawy o samorządzie gminnym, wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy uchwała gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 2 października 2025 r. Rada Gminy Porąbka podjęła uchwałę Nr XX/148/2025 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części Gminy Porąbka – sołectwa Kobiernice – część 1.

Stosownie do przepisu art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w dniu 6 października 2025 r. Rada Gminy Porąbka przekazała organowi nadzoru uchwałę Nr XX/148/2025 z dnia 2 października 2025 r., a w dniu 9 października 2025 r. Wojewoda otrzymał dokumentację prac planistycznych, celem dokonania oceny zgodności tej uchwały z prawem.

W dniu 22 października 2025 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze oraz poinformował Gminę o możliwości złożenia wyjaśnień.

W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z naruszeniem zasad i trybu sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w następującym zakresie.

Na wstępie wskazać należy, że zastosowanie w niniejszej sprawie znajduje przepis art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688 – dalej: *ustawy zmieniającej*), nakazujący sporządzenie planu miejscowego zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym **w brzmieniu sprzed nowelizacji, tj. w brzmieniu sprzed 24 września 2023 r.** Świadczy o tym uchwała intencyjna Rady Gminy Porąbka, która została podjęta 29 kwietnia 2021 r. W tym przypadku zastosowanie ma również art. 67 ust. 3 pkt 1 *ustawy zmieniającej*, który wskazuje, że przepisy art. 2 pkt 28-35 (dotyczące definicji nadanych zmianą ustawy), art. 15 ust. 2 pkt 6, ust. 3 pkt 11-13, art. 16 ust. 1a oraz art. 17 pkt 6, stosuje się w brzmieniu nadanym *ustawą zmieniającą*, gdy nie wystąpiono o opinie i uzgodnienia przed dniem wejścia

w życie tej ustawy. O opinie i uzgodnienia wystąpiono przed 24 września 2023 r., a zatem regulacje wymienione w art. 67 ust. 3 pkt 1 *ustawy zmieniającej* stosuje się wg brzmienia obowiązującego przed zmianą przepisów. Natomiast ze względu na fakt podjęcia **uchwały intencyjnej przed 24 grudnia 2021 r.**, w tym przypadku zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. nr 164 poz. 1587 – dalej: *rozporządzenie*).

1) W art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. przed wymienioną nowelizacją: Dz. U. z 2023 r. poz. 977 – dalej zwana: *upzp*) wskazano elementy obowiązkowe, które należy określić w planie miejscowym. Natomiast tryb sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego unormowany jest w art. 17 *upzp*.

W przedmiotowej uchwale w § 2 wskazano, iż w oparciu o art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, z uwagi na niewystępowanie problematyki w obszarze planu, nie określa się: granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych oraz krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym i w planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.

Tymczasem w dniu 23 czerwca 2025 r. została podjęta uchwała Nr VII/16/16/2025 Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego. Zgodnie z § 4 tej uchwały, wchodzi ona w życie po upływie 90 dni od dnia jej podjęcia, co oznacza, że od dnia 22 września 2025 r. regulacje zawarte w audycie krajobrazowym powinny zostać uwzględnione między innymi w planowaniu przestrzennym.

W związku z powyższym w przedmiotowym planie miejscowym, zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 7 *upzp* konieczne było wskazanie krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz, stosownie do art. 17 pkt 6 lit. b tiret dziewiąte, konieczne było wystąpienie o uzgodnienie projektu planu miejscowego z zarządem województwa w zakresie uwzględnienia wyników audytu krajobrazowego. W dokumentacji prac planistycznych natomiast nie stwierdzono wystąpienia o takie uzgodnienie, co stanowi naruszenie art. 17 pkt 6 lit. b tiret dziewiąte *upzp*. Z tego względu, plan miejscowy, w uchwalonej formie, przyjęty został bez uzyskania wszystkich, odpowiednich uzgodnień, o których mowa w *upzp*.

Brak ten jest istotnym naruszeniem procedury sporządzania planu miejscowego, gdyż w zależności od zajętego stanowiska przez organ uzgadniający w zakresie wyników audytu krajobrazowego, ustalenia planistyczne mogłyby być inne niż te, które zostały przyjęte w uchwalonym dokumencie.

2) Stosownie do art. 15 ust. 2c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie miejscowym uwzględnia się obszary, na których znajdują się udokumentowane złoża kopaliny, wskazując nazwę złoża oraz granicę występowania złoża kopaliny. Konieczność uwzględnienia złóż przy określaniu ustaleń planu miejscowego wynika również z art. 95 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 z późn. zm., dalej: *upgg*). Natomiast art. 95 ust. 2 *upgg* wskazuje iż, określając ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uwzględnia się występowanie złóż oraz potrzebę zapewnienia możliwości ich wydobycia lub wykorzystania. Określając ustalenia planów miejscowych należy uwzględnić rozstrzygnięcia wynikające z decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną albo dodatek do dokumentacji geologicznej oraz informacje zawarte w zatwierdzonej dokumentacji geologicznej albo zatwierdzonym dodatku do dokumentacji geologicznej, w szczególności dotyczące ochrony złóż kopaliny oraz obszaru wymagającego ochrony przed działaniem uniemożliwiającym zagospodarowanie złoża kopaliny. Art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm., dalej: *upos*) stanowi iż, określając ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez uwzględnianie obszarów występowania złóż kopaliny oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż.

Na obszarze przedmiotowego planu miejscowego występuje udokumentowane złożo piasków i żwirów „Kobiernice” (MIDAS 15858).

Analiza dokumentacji formalno-prawnej wykazała, że projekt planu na etapie opiniowania i uzgadniania nie uzyskał pozytywnej opinii Marszałka Województwa Śląskiego (jako organu administracji geologicznej) ponieważ *na terenie udokumentowanego złoża piasków i żwirów „Kobiernice” zaprojektowano teren usług lub produkcji (oznaczony na rys. planu 7U-P) tj. trwałą zabudowę w postaci m.in. zabudowy usługowej, zabudowy produkcyjnej w tym składów i magazynów, co jest sprzeczne z zasadą ochrony złóż. Trwała zabudowa ww. terenu może zostać dopuszczona jedynie po uprzednim wyeksploatowaniu i wybilansowaniu złoża.*

Na skutek ustalonego w przedmiotowym planie miejscowym przeznaczenia terenów i braku uwzględnienia przyszłych potrzeb eksploatacji złóż oraz ich wpływu na warunki utrzymania równowagi przyrodniczej oraz racjonalnej gospodarki zasobami środowiska, nie spełniono wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt.2 *upoś* oraz wymagań wynikających z art. 95 ust. 2 *upgg*. Zarówno przytoczone przepisy *upoś* jak i *upgg* jednoznacznie wymagają od miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie tylko ujawnienia występujących złóż ale również uwzględnienia ich występowania w zaplanowanym przeznaczeniu czy też zasadach zagospodarowania. Złóża kopalin podlegają bowiem ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalni (art. 125 *upoś*). Z dyspozycji powyższego przepisu nie wynika obowiązek dostosowania ustaleń planu, w ten sposób aby możliwa była natychmiastowa eksploatacja złóż, zaraz po ich udokumentowaniu, niemniej jednak eksploatacja taka powinna być możliwa w przyszłości (por. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 listopada 2020 r. sygn. akt: II OSK 1425/18). W konsekwencji trwałego zabudowania terenu, na którym znajduje się złoża piasków i żwirów "Kobiernice" - a takie zagospodarowanie przewidziano na terenie 7U-P - nie będzie możliwości jego wydobycia ani na podstawie tej uchwały ani w przyszłości.

Ponadto stwierdzić należy, że gminie nie przysługuje niczym nieograniczone władztwo planistyczne na jej obszarze. Ustalając zasady zagospodarowania terenów, oprócz prawa własności, musi także uwzględniać przepisy ustaw, zasady współżycia społecznego i społeczno-gospodarcze przeznaczenie rzeczy. Przepis art. 3 ust. 1 *upzp* co prawda przyznaje gminom szerokie uprawnienia w zakresie ustalania przeznaczenia i zasad gospodarowania terenu ale wyznacznikiem tych granic są obowiązujące ustawy. Zwrócić też należy uwagę, że art. 1 ust. 2 *upzp* wymienia szereg przesłanek, które winny być wzięte pod rozwagę w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przy wyborze rozwiązań planistycznych jednak nadrzędną jest zasada zapewnienia ładu przestrzennego i zachowania zrównoważonego rozwoju, wynikająca z art. 1 ust. 2 pkt 1 i 1a (por. wyrok NSA z dnia 7 grudnia 2010 r., sygn. akt 2013/10). W ocenie Wojewody Śląskiego, Rada Gminy w Porąbce nadużyła swoich uprawnień do decydowania o sposobie zagospodarowania terenów, na których znajduje się złoża piasków i żwirów, ustalając zagospodarowanie w taki sposób, że może ono uniemożliwić w przyszłości wydobycie tych kopalni.

Podsumowując należy zaznaczyć, że przepisy art. 28 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* jednoznacznie wskazują, iż istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub w części.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że uchwała Rady Gminy Porąbka Nr XX/148/2025 z dnia 2 października 2025 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części Gminy Porąbka – sołectwa Kobiernice – część I, narusza wymienione w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym przepisy, w związku, z czym wydanie niniejszego rozstrzygnięcia stało się konieczne i uzasadnione, a zatem należało orzec, jak w sentencji.

Przywołane w uzasadnieniu orzecznictwo dostępne jest w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych – na stronie internetowej: orzeczenia.nsa.gov.pl.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 *ustawy o samorządzie gminnym* stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Gminy Porąbka rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia Radzie Gminy Porąbka.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Bożena Goldamer-Kapała

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa.